

Манжиєвська Н. О.,
 магістр кафедри туризму і готельного господарства;
Покоłodна М. М.
 канд. географ. наук, доцент
 доцент кафедри туризму і готельного господарства,
*Харківський національний університет міського господарства
 імені О. М. Бекетова*

ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ТУРИСТСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Дослідження туристської інфраструктури – актуальна тема в інтересах сучасних стратегічних розробок розвитку пріоритетних галузей (видів) туристично-рекреаційної сфери в регіонах [1]. Графічна модель, відбиває систему підходів дослідження туристичної інфраструктури і представлена на рис. 1.

Рисунок 1 – Підходи до дослідження туристської інфраструктури
 (авторська розробка)

У цій системі центральне місце займає територіальний підхід – комплексні дослідження туристської інфраструктури на різних територіальних

рівнях: на локальному розглядається інфраструктурне облаштування певних місць відвідування – окремих об'єктів, пам'яток; на регіональному – інфраструктурне облаштування регіону в цілому і його частин (районів, міст, сільських поселень); на міжрегіональному – інфраструктурне облаштування територій, що входять до складу двох і та більше регіонів; на зональному – облаштування туристсько-рекреаційних зон різного територіального рівня (внутрішньоміські, регіональні, міжрегіональні). Даний підхід дозволяє виявляти території з різним рівнем розвитку туристської інфраструктури та виділяти перспективні для розвитку туристично-рекреаційної діяльності місцевості.

Комплексне дослідження туристської інфраструктури необхідно починати з галузевого аналізу, тобто окремих видів туризму, і виділення найбільш пріоритетних для даного регіону. Пріоритетні види туризму в регіонах різні, але найбільш частими варіантами є культурно-пізнавальної, лікувально-оздоровчий, екологічний, спортивний, активний. Визначення найбільш привабливих видів туризму проводиться з урахуванням можливостей регіону і зовнішніх впливів (потреб, тенденцій розвитку). Подібне дослідження базується на оцінках сприятливості природних, культурно-історичних, соціально-економічних і сучасних розважальних об'єктів / комплексів для залучення потоку туристів.

У науковому дослідженні туристської інфраструктури функціональний підхід здебільшого має оціночний характер, який передбачає, в першу чергу, вивчення рівня сприятливості умов відпочинку та туризму. Функціональні показники для оцінки засобів розміщення – місткість, комфортність, кількість об'єктів; об'єктів харчування – кількість об'єктів і посадочних місць; транспорт – транспортна доступність туристично-рекреаційної території різними видами транспорту (км, час у дорозі); зв'язку – забезпечення мобільним зв'язком (відсоток покриття території). Також до функціональних показників відноситься оцінка безпеки організації туристської діяльності, під якою розуміється сукупність загальних умов з відсутністю ризику для здоров'я туристів (екскурсантів) на маршрутах і в місцях відвідування, забезпечення збереження їх майна та ін. Функціональний підхід може бути спрямований на виявлення та оцінку ролі туристської інфраструктури в розвитку регіону. Підходи можуть бути і іншими, наприклад, екологічним, економічним, будівельно-архітектурним, історичним і ін.

Система базових методів дослідження зазвичай включає картографічний метод в поєднанні з галузевими дослідженнями та з прийомами техніко-економічної оцінки умов інфраструктурного забезпечення, наприклад за ступенем сприятливості, комфортності, надійності, безпеки та ін. У конкретних дослідженнях зазвичай використовують одночасно разом, а не замість кілька наукових підходів і поєднання методів дослідження.

Використання галузевого, територіального і функціонального підходів забезпечують комплексне дослідження регіональної туристської інфраструктури та стратегічних розробок щодо її подальшого розвитку та вдосконалення.

Список літератури:

1. Покоłodна М. М. Розвиток туристської інфраструктури: регіональний аспект / М. М. Покоłodна, І. В. Писарева // Інфраструктура ринку Електронний науково-практичний журнал. – Випуск 28, 2019. – С.209–218 http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/33.pdf

УДК 338.48-1

Новикова В. І.

канд. географ. наук, доцент, докторант,
Інститут географії Національної академії наук України

ГОТЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЗВИЧАЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Здійснення організованої турпідприємствами рекреаційної (вужче – туристської; у цій статті поняття «рекреація» і «туризм» сприймаються як синоніми) діяльності відбувається за умови використання трьох складових: 1) ресурсно-рекреаційної бази (рекреаційні ресурси); 2) туристських послуг; 3) матеріально-технічної бази туризму (*інфраструктура рекреаційної діяльності*). У цій статті йтиметься лише про останню складову, що ми, крім виділення соціальної, універсальної, спеціалізованої інфраструктури рекреації (залежно від того, використовується вона тільки у рекреаційній сфері чи ще в інших сферах життєдіяльності суспільства) [7], за функціональним призначенням (залежно від специфіки здійснюваних рекреаційних занять, видів туристської діяльності) розділяємо на *специфічну* інфраструктуру, притаманну лише певному виду рекреаційної діяльності, відображає його спеціалізацію, а для інших – не застосовується (наприклад, концертні та виставкові зали для культурно-пізнавального туризму; бювети, мережа доріжок для теренкуру для лікувально-оздоровчого туризму; лижні траси, підйомники для гірськолижного відпочинку; обладнані пляжі, пункти прокату катамаранів, підводного спорядження для купально-пляжної рекреації; будинки рибалки, ботелі для рибальства), та *звичайну* інфраструктуру, що створює комфортні умови для здійснення будь-якої рекреації, передусім – туризму (зокрема, для надання не менше двох обов'язкових послуг життєзабезпечуючого циклу при організації будь-якого туру: транспортування, розміщування, харчування), ніяк не залежить від спеціалізації рекреаційної діяльності та на неї не впливає (наприклад, готелі, транспортні засоби, шляхи сполучення, комунікаційні мережі, зв'язок) [6, 7].

Для багатьох видів туристської діяльності, серед яких культурно-пізнавальний, діловий, розважальний туризм, основними об'єктами звичайної інфраструктури є готелі (готельні підприємства). Вони разом з аналогічними закладами розміщування складають одну із трьох груп колективних (окремо виділяють індивідуальні) засобів відповідно до розробленої за рекомендаціями ЮНВТО класифікації *засобів розміщування*, якими називають будь-які